REN NYTT

Nr.2 – 2011

GENERALFORSAMLING
I RASJONELL ELEKTRISK NETTVIRKSOMHET AS
For regnskapsåret 2010

Finner sted på: First Hotel Ambassadeur Strømsø Torg 7, Drammen
Tidspunkt: 15.06.2011, kl. 16.00

Generalforsamlingen legges i år til Drammen slik at det kan kombineres med REN Metodedager.

Hold av dagen/dagene om dere har anledning til å delta.

Skriftlig innkalling med sakspapirer og fullmakter kommer pr post i starten av mai.

Vel møtt!

Med vennlig hilsen
Daglig leder
Stig Fretheim

REN Metodedager

Ny påmeldingsfrist for deltakere – 15. mai.

Dere vil få presentert nye metoder og prosedyrer i praksis, nytt materiell fra leverandører og tilbydere fra 75 utstillinger fordelt på 8 stasjoner!

Mer info på www.ren.no

Informasjon fra REN faggruppe møte

REN faggruppen består av de 15 største nettselskap i Norge, pluss Telenor, Sintef, DSB og Post og Teletilsyn. I denne gruppen diskuteres tekniske spørsmål innen fagområdet. Gruppen er også styrende med hensyn på valg og prioritering av REN prosjekter.

Gruppen hadde møte den 28. mars, og her er noen av sakene som ble tatt opp:

Sak 10 Utarbeidelse av sjekkliste for oppdragsgiver mot utfører.

Bakgrunn:

REN har fått en del tilbakemeldinger på at det er behov for å lage sjekklister for netteier som har følgende funksjon:

Adresse: REN AS, Postboks 6124 Bedriftssenter, 5892 Bergen
Telefon: 47 47 99 00 – epost: post@ren.no

- Kvalitetssikring av bestillinger i større prosjekter for å sikre at alt er med i bestilling.
- Tekniske spesifikasjoner innen forprosjektering, prosjektering, montasje, dokumentasjon, samsvarserklæring med tilhørende dokumenter, sluttkontroll.
- Spesifikasjoner innen internkontroll samt byggherre forskriften som SHA plan, risikovurdering m.v.
- Forskriftskrav innen andre bransjer som: Plan og bygningsloven, TEK 2010.
- Krav til kompetanse og opplæring.
- Andre administrative krav.

Utforming: Sjekklister med veiledning

Konklusjon:

Kjøres som prosjekt i 2012.

Sak 12 Kappemåling av kabel med halvledende kappe

- Ole-Johan Hatlen fra BKK orienterte om saken.

- Tidligere når kappemåling ble utført av BKK målevogn var feil raten i ca. 25%. Dette var også vanlig andre steder som drev med kappemåling ved hjelp av målevogn.

Adresse: REN AS, Postboks 6124 Bedriftssenter, 5892 Bergen
Telefon: 47 47 99 00 – epost: post@ren.no

- Etter at kappemåling ble innført som en del av sluttkontrollen og utført med 5kV meggere sank feilraten ned til 4%.
- Derfor ble det utført videre undersøkelser for å avdekke årsaken til dette.
- Det viste seg at målingene ble stort sett utført i grøft uten overdekning av masse.
- Ved diverse test forsøk av kabel med halvledende kappe uten overdekning av fyllmasse og påføring av diverse feil på kappen, viste det seg at det var vanskelig å detektere feil på kabelen.
- MEN: Hvis sand ble påført som overdekning ble feilen registrert av megger.
- Anbefalt retningslinje:

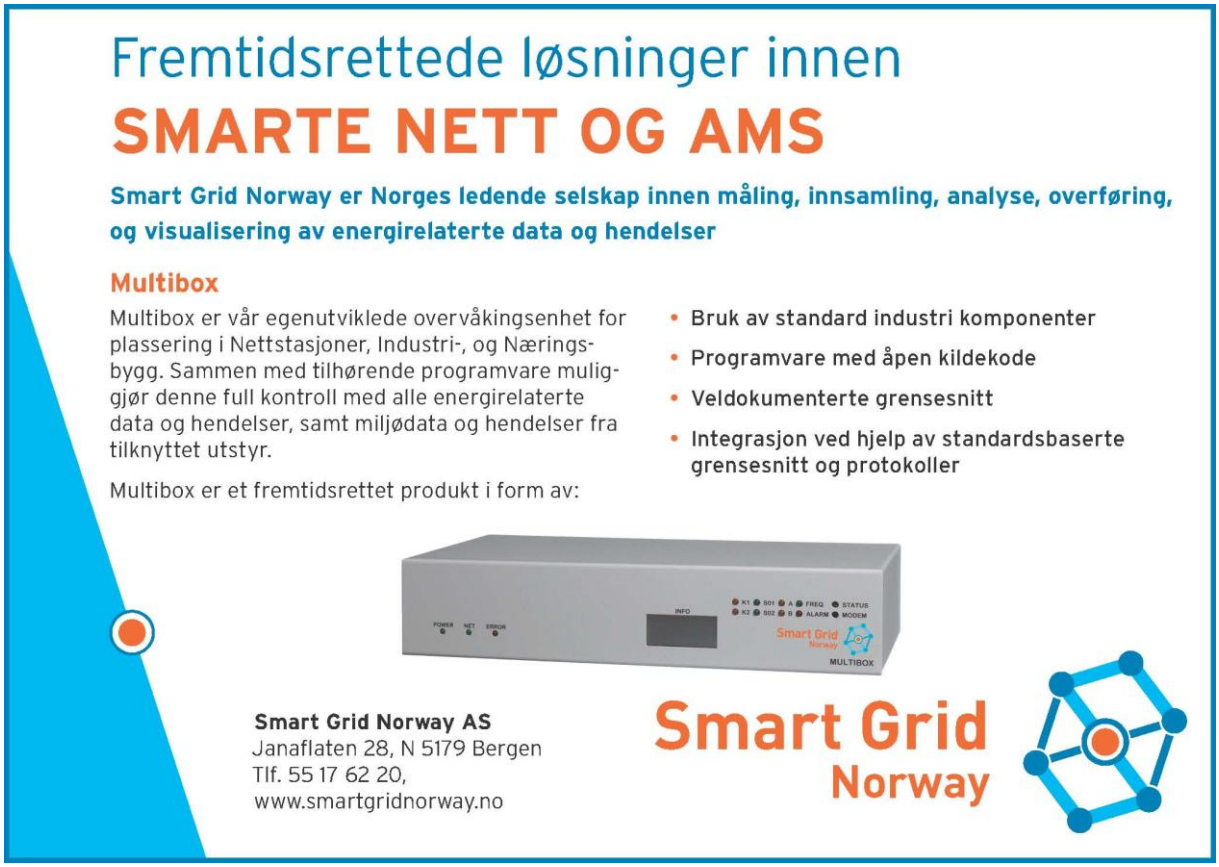
  Testing av kabel med halvledende kappe bør skje med tildekning av 15 cm omfyllingsmasse i minst 1 døgn før måling. Målingene blir ellers for usikre. Hvis oppdragsgiver ønsker avvik fra dette oppgis dette særskilt.

Konklusjon:

REN blad 9113 HS kabelnett - Kappemåling og lokalisering av kappefeil

REN bladet endres med hensyn på de nye fakta. Det sjekkes også om det er mulig å anvende 10kV testspenning på kablene.

REN bladet sendes ut på høring den 15. april.

Adresse: REN AS, Postboks 6124 Bedriftssenter, 5892 Bergen
Telefon: 47 47 99 00 – epost: post@ren.no

Sak 14 Prosjekt start. Standardisering av arbeid i inntakspunkt + NEK prosjekt innen inntak

Bakgrunn:

Olav Krokstad, Trønder Energinett orienterte:

Det er et behov for å lage REN blader som omhandler retningslinjer i grensegangen mellom forsyningsnett og bygningsinstallasjoner. Trønderenergi Nett har testet ut et slikt konsept og det er betydelig innsparingspotensial. Installatører blir prekvalifisert for å gjennomføre alt arbeid i grensepunktet. Priser og arbeid er avtalt gjennom standard tiltaksbeskrivelser.

REN oppretter et prosjekt som standardiserer dette for hele bransjen. Prosjektarbeidet starter før sommeren.

Konklusjon:

Ønske om prosjekt deltakelse meldes inn til Hans Brandtun, hans@ren.no.

Sak 18 Telenor – Fjernmating av strøm til noder ved 60V DC

Bakgrunn:

Telenor skal teste ut fjernmating av strøm til utskutte små elektronikk-noder i Hafslund sitt dekningsområde. Fremføring av strøm vil skje i grøfter/rør og i luft. Det er viktig å understreke at dette dreier seg om 60Vdc og er å betrakte som ”svakstrøm”. I praksis vil det bli plassert ut en hovednode som har normal 230v strømforsyning. Fra denne er det teoretisk mulig å fjernmate underliggende små noder med 60Vdc. Antall kunder på disse små-nodene begrenser rekkevidde, ser for oss en maksrekkevidde på 800-1000meter.

Det er sjekket ut med NVE og DSB at det ikke er noen ting i veien for fjernmating av svakstrøm til egne noder. Kabler som går i grøfter og egne rør vil ikke bety noe som helst for utenforstående. Kabler som henges i luft vil kunne fange oppmerksomhet og spesielt i fellesføringsstolper, da kabel for fremføring i luft vil være type EX. Da det er svakstrøm som blir overført vil det ikke være konflikt med tekniske eller kommersielle avtaler.

Bakgrunn for denne info er å varsle om at Ex kabel kan bli hengt opp i svakstrømssonen. Det er ikke bestemt eksakt hvor denne testen blir gjennomført, blir bestemt i nærmeste fremtid.

Konklusjon:

Telenor orienterer om test resultatene på neste møte.

Sak 22. Telenor – Spørsmål fellesføringsblad 5011

Bakgrunn:

I REN blad 5011 er det formulert et krav til maks antall ekomkabler i LS mast.

Adresse: REN AS, Postboks 6124 Bedriftssenter, 5892 Bergen
Telefon: 47 47 99 00 – epost: post@ren.no

”Antall tele (ekom) ledninger i en fellesføring skal ikke overskride 6 i svakstrømssonen. Hvis dette avvikes skal det være et resultat av en risikovurdering med momenter som adkomst for montør, sikker og rasjonell arbeidsutførelse, estetikk, fagmessig utførelse m.v.. Oppdragsgiver skal orienteres i forkant. Det er en forutsetning at det blir foretatt mekanisk dimensjonering av mast, og at dette kan dokumenteres i etterkant”

Telenor mener dette må gjøres mer tydelig.

Konklusjon:

REN lager et nytt forslag som tar utgangspunkt i tegninger for å illustrere dette bedre. Dette sendes ut på høring den 15. juni.

Sak 23. Spesifikasjon av kompositt stolper.

Bakgrunn:

Bruken av kompositt stolper er på full vei inn i de europeiske land.
I den forbindelse er det behov for å lage spesifikasjoner som skal sikre at en får innkjøpt den rette kvalitet.

NTE har et prøveprosjekt på dette, og erfaringene fra dette brukes i arbeidet videre. Leverandør på kompositt stolper kontaktes. (Jerol Industri AB, Melbye)

Konklusjon:

Saken tas opp på neste møte.

Komplett overgangsskjøt PEX-papir, MRTKPP
Med mekaniske skjøtehylser

Komplett skjøt for overgang mellom papirisolert kabel og PEX-kabel.
Skjøtesettene inneholder alt som er nødvendig for å utføre skjøten. Dette inkluderer tilleggssett, ombyggingssett, og mekaniske skjøtehylser med momentbolter. Alle skjøtehylsene er universelle mellom kobber og aluminium.
Sjekk ut www.ensto.no/support/kataloger for mer informasjon. I spesielle tilfeller, der tverrsnittsområdet i tabellen ikke er dekkende, tilbys fremdeles løsningen med løse komponenter.

ENSTO Selecto
Ensto Selecto gjør det lettere å velge den optimale løsningen for skjøting og terminering av forskjellige typer kabel. Programmet er meget brukervennlig og dekker kabelutstyr for lav- og mellomspenning. Velg først hvilken type kabel og hvilket spenningsnivå som det ønskes utstyr til. Deretter velges tverrsnittområdet og om det ønskes skjøter eller endeavslutninger. Programmet finner slik frem til hvilke produkter som er aktuelle for valgene som er gjort. Dermed minsker muligheten for å velge feil utstyr.

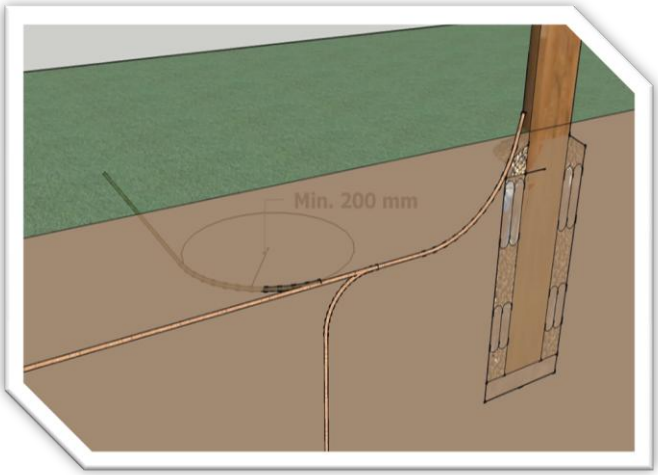
Ensto Selecto er fritt tilgjengelig på våre nettsider, www.ensto.no

ENSTO Saves Your Energy
www.ensto.no

Adresse: REN AS, Postboks 6124 Bedriftssenter, 5892 Bergen
Telefon: 47 47 99 00 – epost: post@ren.no

Montasje av Jording.

Vi har over lengre tid jobbet med oppdatering av REN bladene om jording. Nå er REN blad 8011, montasje av jording, snart klart og kommer til å gå ut på høring fredag 15. april. Dette bladet skal erstatte REN blad 8022 Montasje av jordelektrode og REN blad 8024 Montasje av overspenningsvern. Dermed får vi et komplett REN blad som beskriver montasje av hele jordingssystemet. Bladet er svært omfattende og beskriver mer hvordan man skal tenke enn hva man skal gjøre. Det er mye å tenke på når man skal montere et jordingsanlegg og det er mange viktige moment i dette bladet man bør gjennom før man setter i gang selve montasjen.

Det er viktig at alle som har innspill til bladet gir tilbakemelding i høringsperioden.
De neste bladene som skal oppdateres er måling av jording og prosjektering av jording.

Småkraftdagene 2011

Småkraftdagene 2011 gikk av stabelen 22. - 24. mars på Rica Hell Værnes. Arrangementet var i regi av Småkraftforeninga, og nesten 450 deltager var på plass da Ola Borten Moe innledet med sin aller første tale som statsråd. REN deltok på arrangementet og holdt foredrag for å presentere arbeidet som blir gjort vedrørende Småkraftmodulen.

"Det er viktig at REN deltar på slike arrangement for å formidle den nye standard avtalene for nettilknytning av distribuert produksjon" sier André Indrearne som er ansvarlig for Småkraftmodulen hos REN. Det er til nå ca. 50 Nettselskap som benytter seg av småkraftmodulen og dette er et langt steg i prosessen med å få til en felles bransjestandard for nettilknytning av distribuert produksjon.

REN arrangert også møte med leverandørene som hadde utstilling på messen for å diskutere de tekniske vilkårene i avtaleverket for nettilknytning av produksjon. Det var et konstruktivt møte der ulike utfordringer ble diskutert. Både leverandører og småkraftforeninga har gitt uttrykk for at det er svært positivt at REN utarbeider en felles bransjestandard.

REN arrangerer kurs med gjennomgang av alle dokument i Småkraftmodulen.

Adresse: REN AS, Postboks 6124 Bedriftssenter, 5892 Bergen
Telefon: 47 47 99 00 – epost: post@ren.no

REN kurs:
Nettilknytning av småkraftverk og distribuert produksjon

Tromsø 4.-5. mai
Gardermoen 30.-31. mai

Beskrivelse
Nettilknytning av produksjon i distribusjonsnettet er en stor utfordring for mange nettselskap. Får å få etablert en kvalitetsmessig standard både teknisk, økonomisk og juridisk har REN overtatt ansvaret for Agder Energi Netts avtaleverk Kaffi. Agder Energi Nett og vil sammen med REN stå for gjennomgangen av alt materiale. I tillegg vil NVE informere om §3.4 Tilknytningsplikten for produksjon som er den siste endringen i Energiloven. Statnett informerer også om arbeidet med ny FIKS.

Formål
Formålet med kurset er å gjøre de nettselskap som skal tilknytte produksjon i nettet sitt i stand til å stille de rette kravene og kunne stille de rette spørsmålene til utbyggerne. Kurset gir en kort oversikt over myndighetskrav Formålet med å bruke kontrakten og de tekniske kravene er også at nettselskapet ikke sitter igjen med ansvaret når noe går galt. Alle tekniske krav vil bli gjennomgått i detalj slik at saksbehandler i Nettselskapet kan bruke dokumentene aktivt ovenfor både eksisterende og fremtidige kraftverk i nettet.

Målgruppe
Målgruppen er nettansvarlig og saksbehandlere som arbeider med tilknytning av distribuert generering/småkraftverk, samt jurister som arbeider i nettselskapene og konsulenter som arbeider med småkraftverk.

Påmelding og program

Adresse: REN AS, Postboks 6124 Bedriftssenter, 5892 Bergen
Telefon: 47 47 99 00 – epost: post@ren.no

REN kurs:
Råtekontroll

Som vi nevnte i sist REN nyhetsbrev setter REN fokus på råtekontroll gjennom praktisk opplæring ved råteeksperten Roald Engan.
Metodene som gjennomgås baserer seg på REN blad 2022 (stolper) og 2029 (Traverser).

Det første råtekurs i REN regi ble unnagjort i Saltstraumen med 21 deltakere fra everk i området.

Tilbakemeldingene fra kurset var meget gode.

"Fikk du svar på de spørsmål du stilte omkring råte og råtekontroller på kurset?
Svar: Jeg fikk svar på alt. Svarene ble godt besvart og det er tydelig at foreleser vet hva han snakker om.

Synes du kurset hadde det faglige innhold du forventet:
Svar: Siden jeg har drevet med råtekontroll i noen år, er jeg meget fornøyd med det jeg opplevde på kurset. Kurset var faglig og godt gjennomført, med nyttige diskusjoner.

I forhold til det forventningene du hadde før råtekurset, er du fornøyd med den teoretiske delen av kurset som ble arrangert i Saltstraumen?Svar: Ja er godt fornøyd med det. En grei oppbygging og gjennomgang av stoffet.

Adresse: REN AS, Postboks 6124 Bedriftssenter, 5892 Bergen
Telefon: 47 47 99 00 – epost: post@ren.no

KONTAKTPERSONER FOR ET UFORPLIKTENDE KURSTILBUD:

Roald Engan
E-post: roald.engan@sbnett.no Tlf. nr: 975 60 611

Hans Brandtun
E-post: hans@ren.no Tlf. nr: 404 00 371

Merking av kabel

Forskrift om elektriske forsyningsanlegg 06 (FEF 06) stiller krav til at man merker kabler eller dokumenterer grøftesnitt slik at forveksling av kabler unngås. Kravet gjelder for både høyspent og lavspent kabel. Dette har vist seg i praksis at er svært vanskelig å følge opp.

Vi har fått et innspill på hvordan dette kan løses, som vi har innarbeidet som standardløsning i REN blad 9100 merking av kabel. Løsningen går ut på at kablene blir merket fra fabrikk med en varig og unik løpemeter merking. Dokumenterer man denne løpemetermerkingen i et informasjonssystem, kan man på basis av et nummer man finner ute i grøfte, finne ut hvor man er på en bestemt kabel ved å søke på det.

Vi er overbevist om at dette blir et enkelt, rimelig og ikke minst et sikkert system. I starten må man regne med å betale noe ekstra for forhåndsmerkete kabler, men etter hvert vil nok dette bli standardløsning om mange velger å gjøre det på denne måten.

NM Energimontørlærlinger

NM Energimontørlærlinger arrangeres 15. og 16. juni 2011 ved Drammen Travbane. Her har 19 lærlinger meldt seg – kun en ledig plass igjen!

REN arrangerer to dagers kurs i REN kostnadskatalog.

11.-12. mai – Hotel Royal Garden, Trondheim

Det har kommet en del nye funksjoner i kalkyleverktøyet det siste året. I tillegg er kalkylemalene i ferd med å bil bygget om for å kunne benyttes i et fremtidig beskrivelses- og anbudssystem. Dette gjøres ved at man implementerer resultater fra prosjektet "Tiltaksbeskrivelser" i kalkylemalene.

Kurset egner seg for alle som skal benytte REN prosjektsystem enten for å beskrive tiltak/jobber som skal utføres i fordelingsnettet, eller skal kostnadsberegne disse.
Påmelding og mer informasjon: www.ren.no

Utstillere på REN Metodedager.

3M	ABB	General Cable	ELEKTRO
Draka	ELPRESS	amokabel	EATON Powering Business Worldwide
ENSTO Saves Your Energy	Nexans	EL-tjeneste as	LINJE SERVICE
Oslo Presstoff Industri A.S OPI	wavin	HallingKonsult a.s	BMI BAMBLE MEK. INDUSTRI A/S
VIKING ELEKTRO GROUP	JERO	Schneider Electric	HELICON RIKTIG UTFØRT JORDING SIKRER STORE VERDIER
Jacobsen elektro	eB	powel	VTE VESTFOLD TRAFO ENERGI
SIEMENS	Magtech™	Smart Grid Norway	MØRE TRAFO
Kamstrup	seba nor a.s Feilsøkingsspesialisten, din ledende leverandør av måleinstrumenter og tjenester!	Infratek	embriq.
NordiConsult AS	QLEAN CONSTRUCTION	TEKLA potential3	SwitchAlive

Adresse: REN AS, Postboks 6124 Bedriftssenter, 5892 Bergen
Telefon: 47 47 99 00 – epost: post@ren.no

STANGE ENERGI AUS	Tormatic AS	Hålogaland Kraft	GANTIC WWW.GANTIC.NO
Norsk Navigasjon	NORTELCO	elma instruments	puvab
TRYGVE OWREN AS Prinoth ...go everywhere!	NETCONTROL	ahlsell	AAK Safety
euro lift as	DEVINCO	Statnett Transport as	HELLY HANSEN workwear
Skogholt YRKESBEKLEDNING	CARGOTEC	Cascade as	anton.no
omega elkraft as			

Samarbeidspartnere på REN Metodedager.

omega elkraft as	Infratek	TAFJORD	Hafslund
eB	Nordlandsnett	NTE	Eidsiva
BKK	TROMS KRAFT	HelgelandsKraft	SKL
Lyse			

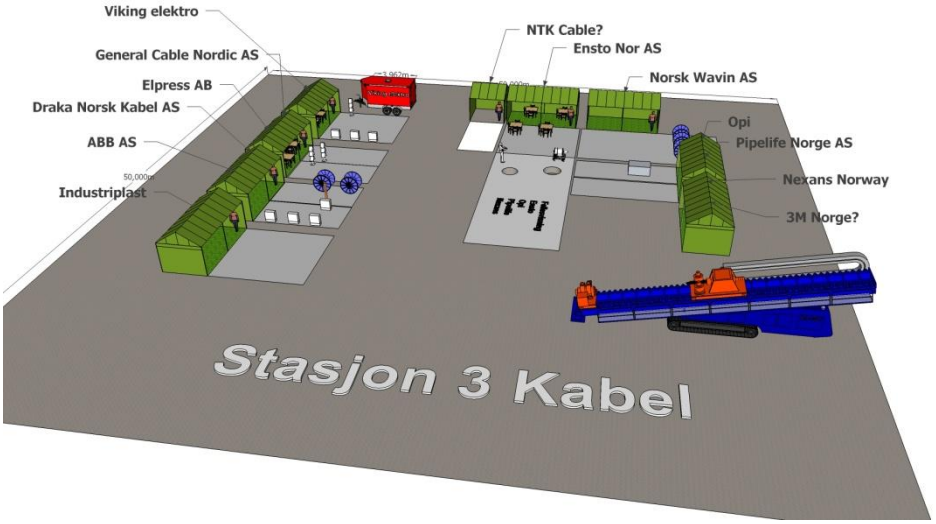
Adresse: REN AS, Postboks 6124 Bedriftssenter, 5892 Bergen
Telefon: 47 47 99 00 – epost: post@ren.no

REN Metodedager

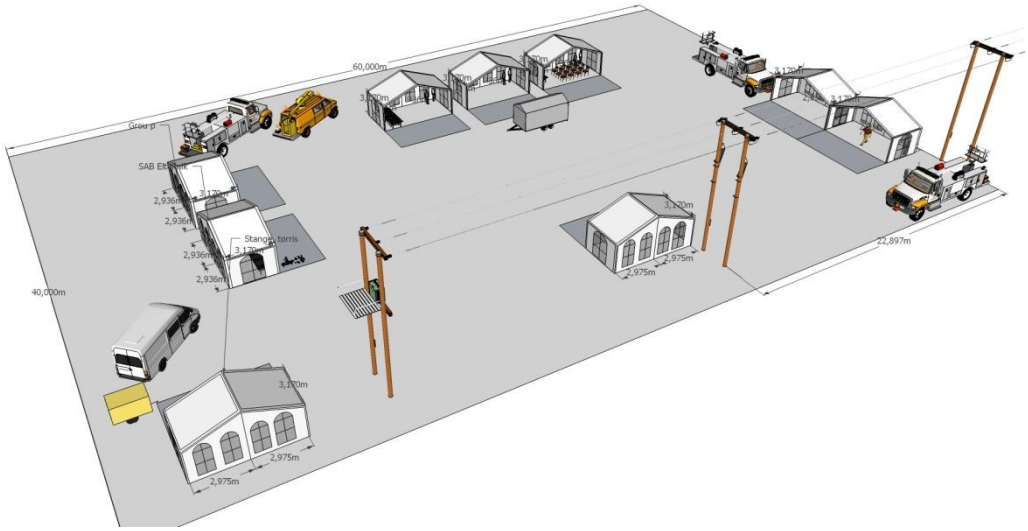
I disse dager arbeider REN sammen med samarbeidspartnere med å forberede Metodedagene.

Sammen med EB vil vi ”bygge” stasjonene slik at besøkende får presentert metoder i praksis og sett materiell og utstyr i bruk. Dette er en utfordring for oss og for utstillerne. Planleggingen er i rute og vi gleder oss til å få vist besøkende resultatet av arbeidet.

Stasjon Kabel og kabelutstyr ser foreløpig slik ut på ”tegnebrettet”:

Her er en foreløpig skisse på stasjon AUS:

Adresse: REN AS, Postboks 6124 Bedriftssenter, 5892 Bergen
Telefon: 47 47 99 00 – epost: post@ren.no